

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2021-11-06

Programmanus

av Heidi Liekola

Moikka ja tervetuloa kuuntelemaan ruotsinsuomalaisille yläkoululaisille suunnattua UR:n ohjelmaa *Ajankohtaista suomeksi*. Minä olen Heidi Liekola ja tämän ohjelman teemana on musiikki seuraavin aihein:

Iiris Viljanen yhdistää musiikissaan pianonsoiton ja räpin Ruotsinsuomalaisnuori pohtii musiikin voimaa

Iiris Viljanen yhdistää musiikissaan pianonsoiton ja räpin

Ruotsinsuomalainen artisti Iiris Viljanen voitti kesällä 2021 järjestetyssä Grammis -gaalassa vuoden laulaja-lauluntekijäpalkinnon. Grammis on Ruotsin arvostetuin musiikkipalkinto ja tunnustus antaa Viljaselle energiaa jatkaa.

Iiris Viljanen

Mun kappaleissa on monta eri musiikkityyliä usein, ja ne voi vaihdella aika paljon mun mielestä. Mä kirjoitan myös instrumentaalisia kappaleita, jotka voi olla enemmän vähän niinku... Niissä vähän sellasta on jazztyyliä. Sit mä kirjoitan pop-kappaleita, joissa on pitkiä tekstejä. Tekstit on usein niinku kertomuksia tai semmosia tarinoita.

Viljanen itse kuvailee sanoituksiaan melankolisiksi mutta huumorilla höystettynä. Inspiraatiota hän on saanut muun muassa Aku Ankasta.

Iiris Viljanen

Kun mä olin pieni, niin mä luin paljon satuja. Tykkäsin joistakin vissistä kirjoista ja miten ne oli kirjoitettu, minkälaista se kieli oli. Ja sit mä luin paljon Aku Ankaa myös. Siellä oli paljon sellaista niinku vissää huumoria, joka on tullut esiin mun musiikissa myös.

Erilaisten kokeilujen jälkeen puhelaulusta on tullut Viljasen tavaramerkki.

Iiris Viljanen

Se varmaan tulee siitä kans, kun mä kuuntelin suomenkielistä räppiä, kun olin nuori, ja hiphoppia. Mä kirjoitin semmosen

**laulaja-
lauluntekijä**
*singer-
songwriter*
arvostettu
ansedd
tunnustus
erkännande
kappale
låt
kertomus
berättelse
kuvailla
beskriva
sanoitus
låt-/sångtext
höystetty
kryddad
vissi
viss
satu
saga
kokeilu
försök,
experiment
tavaramerkki
varumärke,
kännetecken
puhelaulu

kappaleen, jossa oli niin paljon tekstiä – mulla oli niin paljon sanottavaa mitä mun piti saada ulos. Sit mun piti alkaa nopeemmin sanoa niitä lauseita. Sit mä kokeilin sekoittaa räppiä ja pianonsoittoa ja se oli tosi kivaa, koska se oli utmaning, alussa niinku soittaa vaikeita komppeja pianolla ja samalla tehdä rytmistä räppiä siihen päälle, missä on paljon tekstiä.

*rap (ordagrant:
pratsång)
haaste
utmaning*

Ruotsinsuomalaisnuori pohtii musiikin voimaa

15-vuotias ruotsinsuomalainen Lauri Ojala on kasvanut musikaalisessa ympäristössä, mutta aloitti oman soittoharrastuksen vasta neljä vuotta sitten. Hänen instrumenttinsa on piano.

Lauri Ojala

Vois sanoa, että se on vähän niinku matikkaa, että se voi olla tämmöinen... Se on silti vähän vaikee osata lukee niitä nopeesti ja kaikkee. Se on myöskin aika kiva juttu opiskella. Saa niinku miettii monta eri juttu samalla.

Ojala kuuntelee tietynlaista musiikkia saadakseen haluamansa tunnetilan. Kuntosalilla luureissa soi bassomusa. Hän tiedostaa musiikin voiman.

Lauri Ojala

Jos nyt sanotaan rakkauslaulu, niin siinä voi soittaa kitaraa ja laulaa samalla. Ja sitten voi myös tehdä propagandalauluja, niinku Venäjä on nyt tehnyt aikoja sitten ja se toimii niin kuin viestinäkin.

Jos mietitään myöskin tätä, mitä nyt tapahtui Ruotsissa tää artistin ampuminen, niin mitä sä voisit siitä sanoa?

Lauri Ojala

No siinä oli niitten välillä sotaa siitä musasta, niinku kuka on numero ykkönen. Mutta se on myöskin se tapa, miten ne haluaa elää sillä, mikä sen tekee, että se ammuuttiin siellä. Musta se ei oo ihan musan vika siinä, että se musa on siinä sivulla jotenkin.

Mitä sä haluat itse sun musiikilla viestittää?

Lauri Ojala

No varmaan sit iloo ja, että monet ihmiset aloittaa jollain soittimella tai alkaa tekee musaa. Musa voi auttaa monessa eri jutuissa. Jos nyt ei oo parhaimmat päivät, niin voi panna jotain parempaa musaa kuin synkkää, niin ehkä saa paremman päivän ja sellaista.

voima
kraft
tietynlainen
viss typ av
tunnetila
känsloläge
kuntosali
gym
luurit
hörlurar
tiedostaa
vara medveten
om
rakkauslaulu
kärlekssång
ampuminen
skjutning
musa
musik
vika
fel
viestittää
förmedla
ilo
glädje
parhaimmat
päivät
bästa dagarna
synkkä
dyster

Årstavikenin ranta

Lopuksi pätkä Iiris Viljasen kappaleesta *Årstavikenin ranta*.

*Muutama vuos sitten satuin lukemaan kirjan rakkaudesta,
en muka pystyis elään sitä ilman
Tuntu sillon, et se oli ihan typerä,
Mut nyt löysin sen taas ja siin on kovastiki perää
Se meinaa et meinaa et mun kantsis kokeilla päinvastast toimintaa
kuin miten automaattiset reaktiot saa mut toimimaan
Mun mallin katsis kokeilla kuunnella muita,
Esittää kysymyksii, oottaa vastauksii vaik tuntus hiljaselta
Ja kun mä kruisaan autolla kohti sua, siis määränpäättä,
vastaan tulee tiekyltti ja viittoon ihan päin P:tä*

Tässä kaikki tällä kertaa, kuullaan taas!